

Седница СБ УН о Косову. На дневном реду шестомесечни извештај Унмика. Србију представља шеф дипломатије Марко Ђурић.

Представница САД у УН: Једини пут је нормализација односа Београда и Приштине

Теми Брус, заменица представника мисије САД при УН поручила је обема странама у дијалогу Београда и Приштине да је једини пут унапред нормализација односа.

Брсова је на седници Савета безбедности УН о редовном шестомесечном извештају о раду УНМИК-а, истакла да је мир и стабилност важан и за Београд и за Приштину, и додала да амерички председник Доналд Трамп и амерчки народ "пажљиво ослушкују" да чују јасно обавезивање на заједнички рад и просперитет.

Изразила је наду да ће председник Србије Александар Вучић и Аљбин Курти остати за преговарачким столом".

"САД су посвећене блиској сарадњи са лидерима који гледају у будућност уместо у прошлост, са истинским дијалогом", рекла је америчка представница.

Оценила је да мисија Унмика више није дорасла изазовима на терену, наводећи да ситуација на терену није иста у садашњости као 1999. године, када је основана под мандатом Резолуције 1244 СБ УН.

"Данас, Кфор помаже у одржавању безбедности у региону. Еулекс и Оебс раде на одржавању владавине права и јачању косовских институција", рекла је Брусова.

Према њеним речима, један од најјаснијих знакова дисфункције у систему УН јесте да пречесто није у стању да делује када тренутак то захтева.

"Мисија без краја није успех. Не треба да меримо успех по томе колико траје мисија, већ колико је успешна. По томе да ли је мир трајан, да ли су институције функционалне и да ли треба да постоји мисија. Одговор је јасан. УНМИК је дошао до краја пута. Ако желимо да будемо озбиљни око кредибилитета, институција и реформи, онда тако треба и да се понашамо", закључила је Теми Брус.

Ђурић: Србија није део проблема, ми смо део решена

Министар спољних послова Србије Марко Ђурић поручио је да присуство Унмика остаје гаранција основних права Срба на КиМ, због чега улога те мисија мора бити ојачана.

"Посебно је важно да Савет безбедности УН зна шта се дешава на терену", истакао је

Ђурић.

Напоменуо је да се обраћа не само као представник Србије, већ и као глас оних који живе своје животе у страху, несигурности и под сталним притиском на Косову и Метохији.

"Репресија над заједницама се не дешава преко ноћи, одвија се кроз препознатљиве фазе, а те фазе, нажалост, могу јасно да се запазе у положају Срба на Косову и Метохији данас. Данас стојим пред вама не да бих победио у препирци, већ да бих допринео решавању проблема, и дозволите да ово кажем јасно од почетка: Србија није део проблема, ми смо део решења. Говорим и као глас оних који се осећају застрашено, у име мајки и ћерки оних који су неправедно заточени, и оних који су етикетирани, маргинализовани, и на које се врши притисак само због онога што су", поручио је Ђурић.

Оно чему смо сведоци, указао је Ђурић, није низ изолованих догађаја, већ одражава шири и забрињавајући образац.

"Ове околности нису случајне, њихова трајекторија не сме да буде игнорисана. Кад се права постепено урушавају, кад притисак постаје нормализован, нестабилност не наступа одједном, настаје корак по корак, одлуку по одлуку", указао је Ђурић.

Протеклих шест месеци ситуација се погоршала, истакао је Ђурић и указао да је посебно забрињавајуће што извештај Унмика не помиње тихи, али упорни егзодус Срба.

Навео је да је 20 одсто српског становништва напустило Косово и Метохију под притиском, у веома кратком временском периоду. "То није статистика, то је егзодус. Наша је заједничка одговорност да то зауставимо", нагласио је Ђурић.

Министар је поручио да се под политиком коју спроводи Аљбин Курти, Срби на Косову и Метохији све више обележавају као "други", њихов идентитет постаје разлог за живот у страху.

Како је навео, произвољна хапшења, напади и административни притисци нису изоловани инциденти, већ формирају систематски образац маргинализације који не можемо и не смемо игнорисати.

"Чињенице су дубоко забрињавајуће. Само у 2025. години забележен је 137 етнички мотивисани инцидент. Од почетка ове године, нова хапшења и напади су се наставили. Ови догађаји не указују на случајност, већ на образац притисака и климу некажњивости", нагласио је шеф српске дипломатије.

Како је додао, Срби се суочавају са ограничењима слободе кретања, произвољним хапшењима, нападима на њихову имовину и скрнављењем верских објеката.

Напади на СПЦ погађају саму срж културног и духовног идентитета, рекао је Ђурић и додао да су посебно забрињавајући покушаји уласка у социјалне, здравствене и образовне установе, јер директно угрожавају основне функције неопходне за опстанак

заједнице.

"Ограничења слободе кретања су системска, а не случајна", навео је шеф српске дипломатије и додао да је улаз на КиМ забрањен Милораду Арлову, познатом хуманитарцу из Бањалуке, али је и патријарху СПЦ спречено да посети седиште своје Цркве.

Према његовим речима, у протеклих шест месеци, ситуација се само додатно погоршала, а уместо напретка ка нормализацији, сведоци смо догађаја који продубљују неповерење и интензивирају несигурност.

"Овим се намеће суштинско питање: какву будућност можемо очекивати у друштву у којем су људи мета због тога ко су и где правде нема? Без одговорности не може бити поверења. Без поверења нема стабилности. А без стабилности нема трајног мира", поручио је Ђурић.

Дуе: Важно да се гради на оном што је постигнуто, то укључује и ЗСО

Нови шеф Унмика Петер Дуе рекао је на почетку обраћања да су избори крајем децембра на КиМ одразили широко учешће свих заједница, али да је дошло до застоја у избору новог председника, оцењујући да би било добро да нови избори буду избегнути.

Истакао је значај повратка Срба у институције, али је констатаовао да процес није прошао без изазова. Поздравио је напоре на јачању сарадње централних институција у Приштини и локалних лидера на северу КиМ.

